

N:o 204.

Af herr **P. Waldenström m. fl.**, om revision af kongl. förordningen den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och maltdrycker m. m.

Det torde icke låta sig förnekas, att nu gällande lagstiftning angående handeln med vin och maltdrycker är mycket bristfällig. Den är afsedd att motarbota missbruket af dessa drycker, men erfarenheten har visat och visar fortfarande, att den i detta afseende är ganska vanmäktig. Från nästan alla delar af landet höjas klagomål deröfver. Under de diskussioner, som förekommit om samma sak i Riksdagen, har man ganska enhälligt erkänt, att något bör göras. Men så snart positiva förslag blifvit framställda, hafva så väsentliga meningsskiljaktigheter yppats, att ganska litet kunnat uträttas.

Det torde därför icke återstå annat än att hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t måtte taga frågan i hela dess vidd i öfvervägande samt derefter utfärda ny förordning, som kan vara egnad att bättre än den nuvarande motverka missbruket af de nämnda dryckerna.

Den komité, som Kongl. Maj:t med anledning af Riksdagens skrifvelse den 17 maj 1877 tillsatte den 24 augusti samma år med uppdrag att öfverse gällande författningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, erhöll genom nådig skrifvelse den 22 mars 1878 bemyndigande att äfven inkomma med underdånigt förslag till ändringar i då gällande förordning angående handeln med vin och maltdrycker — allt i syfte att, så vidt på lagstiftningen kunde ankomma, kraftigare motverka rusdryckers missbruk. Den 20 december 1878 afgaf denna komité sitt betänkande angående bränvinsförsäljning och förklarade på samma gång, att den framdeles ville inkomma med underdånigt betänkande

angående handeln med vin och maltdrycker. Efter denna förklaring synes dess arbete hafva afstannat för en tid af mer än två år, hvar-
 efter den i februari 1881 rekonstruerades genom ombyte af fem medlemmar. Den sammankallades sedermera och höll sitt sista sammanträde den 30 juni samma år och afgaf då två alternativa förslag till förordning angående beskattning af maltdrycker. Något förslag till ändringar i maltdrycksförsäljningsförordningen afgaf den deremot icke.

Efter fyra år utfärdade Kongl. Maj:t emellertid förordningen af den 24 oktober 1885 angående försäljning af vin och maltdrycker m. m. Denna förordning var ett framsteg, men snart visade det sig, att den tarfvade väsentliga förbättringar, hufvudsakligen beroende på nya former, som rörelsen hade antagit, och genom hvilka den gäckade förordningens syfte. Riksdag efter riksdag väcktes motioner, som vanligen blefvo afslagna, men som stundom ledde till resultat. Så skedde förändringar genom kongl. kungörelsen den 10 juli 1891 i §§ 14, 15, 16, 22, genom kongl. kungörelsen den 2 juni 1893 i § 1 mom. 5 och § 7 samt genom kongl. kungörelsen den 16 juli 1897 i §§ 1, 11, 12, 13, 15. Emellertid har icke utan skäl anmärkts, att genom sådana partiella förändringar en viss oreda uppstått i förordningen. Dertill kommer en mängd prejudikat genom högsta domstolens utslag, hvilka icke alltid synts stå i full öfverensstämmelse med hvarandra. Härigenom har förordningens tillämpning blifvit försvårad.

Om det än är sant, att en förordning eller lag aldrig kan göra ett folk nyktert, så kan den dock lemna nykterhetsverksamheten ett godt stöd. Men då måste man också se till, a) att den utgår ifrån och hvilar på en riktig princip, b) att denna princip konsekvent genomföres i förordningens särskilda delar, så att denna må blifva enhetlig, c) att dess affattning blir så enkel och klar som möjligt.

Ännu står 1885 års förordning på den, minst sagdt, oegentliga ståndpunkten att räkna vin, öl och porter till de icke spirituösa dryckerna (§ 1 mom. 3 och 4). Men icke för ty är förordningen väsentligen till för att förebygga fylleri och deraf föranledda oordningar, som erfarenheten visat vara följder af dessa dryckers missbruk. Detta är en inre motsägelse i princip, som naturligtvis verkat mycket störande på affattningen af de särskilda paragraferna, både hvad angår deras inbördes sammanhang och deras form. En revision af förordningen borde därför utgå från det erkännandet, att dessa drycker äro verkliga rusdrycker — ett erkännande, utan hvilket hela förordningen saknar rätt att vara till. Men deraf följa strax två viktiga konsekvenser, nemligen, 1:o) att ur förordningen aflägsnas alla stadganden såväl angående han-

del med de verkligen icke spirituösa dryckerna, kokadt kaffe, té, choklad och dylikt, som ock med svagdricka, som, ehuru spirituöst, likväl har så ringa alkoholhalt, att det icke kan hänföras till rusdrycker, 2:o) att förordningen, i hvad den rör vin och starkare maldrycker, bringas närmare förordningen om försäljning af bränvin. Detta åter förutsätter, att en gräns uppdrages mellan starkare och svagare maldrycker — något, som Andra Kammaren upprepade gånger förklarar önskvärdt.

Då vi nämnt om vin- och maldrycksförordningens närmande till bränvinsförsäljningsförordningen, hafva vi närmast tänkt på dels den befogenhet, som i § 10 af sistnämnda förordning tillerkännes kommunalstämma, dels de ansvarsbestämmelser, som stadgas i dess § 38, dels förbudet för bränvinshandels förening med annan handel, hvartill särskild anmälan fordras (§ 5 mom. 2). Andra jemförelsepunkter gifvas ock, såsom t. ex. i fråga om tillverkares försäljningsrättigheter (kongl. förordningen 24 oktober 1885 § 1), om utskänkning vid gästgifverier, försäljning i ringa omfattning utom hus medelst kringbärande eller från bord (§ 22 mom. 1), om det i § 22 mom. 2 medgifna undantaget för Stockholm och statens jernvägsstationer. Men då vi anse oss icke böra gå in i för många detaljer, hafva vi velat inskränka oss till att framhålla de här ofvan angifna hufvudprinciperna, förvissade, att deras konsekventa genomförande vid en eventuel revision skall leda till så tillfredsställande resultat i enskildheterna, som man skäligen kan vänta af en förordning.

På grund af hvad vi nu framställt, föreslå vi alltså vördsamt,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, det täcktes Kongl. Maj:t låta omarbета nu gällande nådiga förordning angående försäljning af vin och maldrycker m. m. af den 24 oktober 1885, så att den bättre än nu må kunna motverka den drycken-skap och deraf föranledda oordningar, som, enligt hvad erfarenhet visat, vållas genom missbruket af vin och de starkare maldryckerna.

Stockholm den 12 februari 1898.

<i>P. Waldenström.</i>	<i>A. F. Broström.</i>	<i>A. Göransson.</i>	<i>And. Olsson</i> i Märdäng.
<i>Nils Hanson.</i>	<i>Gustaf Bäckgren.</i>	<i>L. J. Jansson</i> i Djursåtra.	<i>Hj. Sjövall.</i>

<i>Carl Johansson,</i> Aflösa.	<i>J. P. Zakrisson.</i>	<i>W. Bengtsson.</i>	<i>A. G. Jönsson.</i>
<i>Sam. Söderberg.</i>	<i>S. M. Olsson</i> i Sörnäs.	<i>J. A. Lundström.</i>	<i>Elis Nilson.</i>
<i>Edv. Svensson.</i>	<i>Nils Nilsson,</i> Skärhus.	<i>E. L. M. Hedin.</i>	<i>J. Persson.</i>
<i>B. P. Ersson.</i>	<i>J. G. Hazén.</i>	<i>Karl Hultkrantz.</i>	<i>A. H. Göthberg.</i>
<i>O. Anderson.</i>	<i>C. J. Hammarström.</i>	<i>A. R. B. Petersson.</i>	<i>A. Hansson</i> i Solberga.
<i>Joh. Sjöberg.</i>	<i>Carl Sandquist.</i>	<i>A. L. Apelstam.</i>	<i>F. Barnekow.</i>
<i>J. Bromée.</i>	<i>J. Anderson,</i> Tenhult.	<i>H. Odencrants.</i>	<i>H. Pantzarhielm.</i>
<i>Erik Andersson,</i> Upsala.	<i>K. E. Holmgren,</i> Hillebola.	<i>K. G. Karlsson.</i>	<i>Anders Olsson</i> (från Luggede härad).
<i>S. J. Kardell.</i>	<i>Alfred Petersson.</i>	<i>J. Andersson,</i> Lysvik.	<i>Enar Sahlin.</i>

I motionens syfte instämma:

<i>G. Jansson.</i>	<i>E. Olsson.</i>	<i>Joh. Er. Nordin.</i>	<i>P. Norberg.</i>
<i>C. G. Thor.</i>	<i>Joh. Nordin.</i>	<i>Julius Centerwall.</i>	<i>A. Thylander.</i>
<i>Johan Ericsson.</i>	<i>Georg Kronlund.</i>	<i>A. P. Gustafsson.</i>	<i>J. M. Johansson</i> i Mellbyn.
<i>Halvar Eriksson.</i>	<i>Edvard Wavrinsky.</i>	<i>Aug. Pettersson.</i>	<i>Folke Andersson.</i>
<i>Gullbr. Elowson.</i>	<i>C. J. Öberg.</i>	<i>Oswald Emthén.</i>	<i>E. Eriksson.</i>